

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра політичних наук і права
Центр соціально-політичних досліджень «Politicus»

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА
ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ
ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»**

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
з міжнародною участю**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ
МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 року

м. Одеса

УДК 321(477)(063)

DOI: <https://doi.org/10.24195/UkrainianState2026-10>

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
(протокол від 28 травня 2026 року № 14)*

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Рецензенти:

Кокорев О. В., доктор політичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри журналістики, соціальних комунікацій і ІТ-права Державного університету Інтелектуальних технологій і зв'язку.

Петінова О. Б., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Музиченко Г. В. – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Таску-Ставре М. – доктор політичних наук, професор, професор Бухарестського університету (Румунія);

Хевцуріані А. – доктор наук у сфері міжнародних відносин, професор факультету права та міжнародних відносин, Грузинський технічний університет (Грузія).

У збірнику матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів» представлено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, молодих науковців та практиків із вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти та наукових установ, об'єднаних прагненням до осмислення актуальних викликів державотворення, суспільного розвитку та післявоєнної відбудови України.

Матеріали збірника охоплюють широкий спектр актуальних проблем сучасної політичної, правової, економічної та соціогуманітарної науки. У наукових доповідях і дослідженнях висвітлено питання розвитку та модернізації політичних інститутів і процесів сучасної держави, правових та економічних механізмів відбудови України, інформаційної безпеки та протидії гібридним загрозам в умовах глобальних трансформацій. Значну увагу приділено філософським засадам державотворення, соціальним практикам і менеджменту соціокультурного розвитку, а також питанням євроінтеграції, транскордонної співпраці, міжнародних партнерств і регіональних стратегій сталого розвитку в умовах сучасних політичних та соціальних змін.

Збірник відображає високий рівень наукової дискусії та міждисциплінарного підходу до аналізу суспільно-політичних процесів, сприяє розвитку наукової комунікації та міжінституційної співпраці. Матеріали конференції становлять практичний і науковий інтерес для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, представників органів державної влади, місцевого самоврядування та фахівців у сфері політичних, правових, економічних і соціогуманітарних наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

Пономаренко Юрій	ІНСТРУМЕНТИ ГРОМАДСЬКОГО КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	198
Попова Діана	ПІДПРИЄМНИЦТВО У ВОЄННИЙ ЧАС: АДАПТАЦІЯ, ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТА РЕЛОКАЦІЯ БІЗНЕСУ	202
Рибак Андрій	ПРЕЗУМПЦІЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ У ПРАКТИЦІ ЄСПЛ ЩОДО ЗНИКНЕНЬ, НЕЗАКОННИХ ЗАТРИМАНЬ ТА СМЕРТЕЙ У ЗОНІ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ	205
Рожко Ілона Герасимович В.	АЛЬТЕРНАТИВНІ МЕТОДИ УТИЛІЗАЦІЇ РОСЛИННИХ РЕШТОК У КОНТЕКСТІ ДОТРИМАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ	209
Сафонов Олександр	ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ І ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ В СФЕРІ АПК	212
Слободяник Тетяна, Шевченко Захар	РОЛЬ КОРПОРАТИВНОГО ПРАВА У ДОСЯГНЕННІ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ООН: УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ	214
Старченко Анастасія Кириченко Сергій	ВНУТРІШНІЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ ЯК ОСНОВА ФІНАНСУВАННЯ ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ	217
Тимирязнова Марія	ТІНЬОВА ЕКОНОМІКА В УКРАЇНІ ТА ЇЇ ЗМІНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	221
Ткаченко Катерина, Бобокал Олена	РОЛЬ МОЛОДІ У ФОРМУВАННІ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ	224
Товпига Карина Ковбан Андрій	РЕКВІЗИЦІЯ ТА КОНФІСКАЦІЯ ЯК ПІДСТАВИ ПРИПИНЕННЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ	227
Тритяк Марія Шевчук Вікторія	ДОКАЗИ ТА ДОКАЗУВАННЯ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ: ПОНЯТТЯ, ВИДИ ТА ПРОБЛЕМИ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ	230
Чайка Тетяна	ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ ЗАМІНУВАННЯ ТЕРИТОРІЙ І ПРОБЛЕМИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ ДЛЯ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ	232
Чалик Вадим, Чернишева Софія	СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК АДМІНІСТРАТИВНОЇ ЮСТИЦІЇ В УКРАЇНІ: НОРМАТИВНО-ПРАВОВИЙ ВИМІР У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ НАУКОВИХ ВИКЛИКІВ	236
Чемерисов Олександр	ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ ЗАКОНОДАВЧИХ ДЕСТРУКТОРІВ ІНВЕСТУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ	239
Чернишева Софія	КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ОБМЕЖЕННЯ	243
Фролов Михайло, Чернишева Софія	НОТАРІУС ЯК СУБ'ЄКТ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ: ОБОВ'ЯЗКИ ТА РИЗИКИ	246
Яголковська Єлизавета Шевчук Вікторія	НЕДІЙСНІСТЬ ПРАВОЧИНІВ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ: ПІДСТАВИ, ПРАВОВІ НАСЛІДКИ ТА СУДОВА ПРАКТИКА	250
Korohodova Olena Chernenko Natalya Hlushchenko Yaroslava	COMMUNITY RESILIENCE IN CRISIS AND MIGRATION CHALLENGES: INTEGRATING INTERNATIONAL TRANSFORMATIONAL DIMENSIONS	252

2026. № 1. С. 100–110. URL: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/view/6506>

2. Новікова Н., Шинькович А. Основні загрози фізичної доступності та якості продовольства в умовах воєнного стану // *National Security Law and Economics*. 2025. № 2. С. 90–97. URL: <https://security-journal.nasbu.edu.ua/index.php/nbpe/article/download/35/21/54>

3. Піщенко О. Розвиток аграрного сектору в умовах структурних трансформацій економіки // *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*. 2026. № 350(1). С. 525–531. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2026-350-72>

Слободяник Т. М.,

кандидатка юридичних наук, доцентка,
доцентка кафедри фундаментальних і галузевих юридичних наук
Кременчуцького національного університету
імені Михайла Остроградського

Шевченко З.С.,

здобувач (група ПЗн-25-1м)
Кременчуцького національного університету
імені Михайла Остроградського,
м. Кременчук, Україна

РОЛЬ КОРПОРАТИВНОГО ПРАВА У ДОСЯГНЕННІ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ООН: УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ

Роль корпоративного права у досягненні Цілей сталого розвитку ООН у сучасному українському контексті набуває системного значення, оскільки саме через механізми правового регулювання діяльності юридичних осіб забезпечується інтеграція економічних, екологічних та соціальних компонентів, закріплених у Резолюції Генеральної Асамблеї ООН «Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development» (2015) [1] та імплементованих в Україні Указом Президента № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України до 2030 року» [2]. У цьому аспекті корпоративне право поступово трансформується з інструменту регулювання господарської діяльності у комплексний правовий механізм забезпечення сталого розвитку, що підтверджується як законодавчими змінами, так і науковими підходами.

Проблематика взаємозв'язку корпоративного права та сталого розвитку активно досліджується вітчизняними науковцями. Зокрема, у праці А. Костякової та К. Копоть наголошується, що «інтеграція концепції сталого розвитку в корпоративну практику передбачає системне застосування міжнародних стандартів ESG, GRI та CSRD формування внутрішніх політик прозорості й звітності, а також гармонізацію з вимогами ЄС» [3, ст. 123]. Такий підхід свідчить про зміну парадигми корпоративного права, яке виходить за межі класичної моделі захисту інтересів учасників товариства і починає враховувати інтереси ширшого кола стейкхолдерів. Подібну позицію займають і інші дослідники, які підкреслюють, що ESG-компонента стає невід'ємною частиною сучасного корпоративного управління, інтегруючи принципи прозорості, підзвітності та добросовісності.

Нормативно-правове підґрунтя реалізації зазначених підходів в Україні формується на основі положень Цивільного кодексу України, Закону України «Про акціонерні товариства» [4] та Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» [5], які визначають правовий статус суб'єктів господарювання, компетенцію органів управління та обов'язки посадових осіб. Водночас особливе значення має Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», який передбачає складання звіту про управління, що включає не фінансову інформацію, зокрема щодо екологічних і соціальних аспектів діяльності підприємства.

Важливим елементом адаптації корпоративного права до стандартів сталого розвитку є імплементація європейських підходів, зокрема вимог до нефінансової звітності та ESG-стандартів. У цьому контексті підкреслюється, що українське регуляторне поле поступово інтегрує концепцію сталого розвитку, хоча вона ще не має повністю імперативного характеру. Водночас міжнародні практики, що відображені у діяльності консалтингових та аудиторських компаній, свідчать про те, що впровадження ESG-підходів сприяє формуванню ефективних механізмів корпоративного управління, підвищенню інвестиційної привабливості та зниженню ризиків.

Разом із тим у науковій літературі звертається увага на низку суттєвих проблем, що перешкоджають повноцінній реалізації потенціалу корпоративного права у досягненні Цілей сталого розвитку. По-перше, має місце фрагментарність правового регулювання ESG, оскільки відповідні норми не систематизовані та розпорошені у різних галузях законодавства. По-друге, відсутність обов'язкових вимог щодо нефінансової звітності для більшості суб'єктів господарювання знижує ефективність механізмів прозорості та підзвітності. По-третє, недостатньо врегульованим залишається питання

відповідальності органів управління компаній за недотримання принципів сталого розвитку, що обмежує практичну дієвість ESG-інструментів.

Як зазначає Долгерт В.В., «Найбільш ефективною моделлю, що сприятиме оптимальному забезпеченню правового господарського порядку є запровадження ESG через поєднання елементів державного регулювання та саморегулювання, однак зважаючи на перенавантаженість державного апарату все ж вбачається доцільним здійснювати впровадження ESG на рівні окремого суб'єкта господарювання шляхом використання механізмів саморегулювання» [6, ст. 264].

Окремої уваги заслуговує проблема інституційної спроможності корпоративного сектору, оскільки впровадження стандартів сталого розвитку потребує не лише нормативного закріплення, але й належного рівня корпоративної культури та комплаєнс-практик. У цьому контексті в аналітичних матеріалах підкреслюється, що розвиток ESG-практик в Україні перебуває на стадії становлення і потребує подальшого нормативного та інституційного забезпечення.

Таким чином, корпоративне право виступає ключовим інструментом досягнення Цілей сталого розвитку ООН, забезпечуючи правові механізми інтеграції ESG-принципів у діяльність суб'єктів господарювання. Водночас його ефективність в Україні обмежується низкою системних проблем, пов'язаних із фрагментарністю законодавства, недостатнім рівнем імперативності ESG-вимог та відсутністю належних механізмів відповідальності. Подальший розвиток цієї сфери має бути спрямований на гармонізацію з правом ЄС, систематизацію нормативної бази та посилення ролі корпоративного управління у забезпеченні сталого розвитку.

Література:

1. Резолюції Генеральної Асамблеї ООН «Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development» (2015).
<https://digitallibrary.un.org/record/803352?v=pdf>
2. Указ Президента від 30 вересня 2019 року № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України до 2030 року». URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>.
3. Костякова А., Копоть К. Корпоративне управління та сталий розвиток: теоретико-методологічні засади // Acta Academiae Beregsasiensis. Economics, 2025, с.114 - 125.
4. Закон України «Про акціонерні товариства» від 27 липня 2022 року № 2465-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20#Text>.

5. Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» від 06 лютого 2018 року № 2275-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text>.

6. В. В. Долгерт. Окремі аспекти правового забезпечення ESG-стратегії на підприємстві // Аналітично-порівняльне правознавство, 2024, с. 260 - 265.

Старченко А. О.

здобувачка першого (бакалаврського рівня) вищої освіти
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»

Кириченко С.О.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки та підприємництва
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»
м. Київ, Україна

ВНУТРІШНІЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ ЯК ОСНОВА ФІНАНСУВАННЯ ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ

Відбудова України після повномасштабної війни є не лише процесом фізичного відновлення зруйнованих територій, а й комплексним економічним завданням, від результативності якого буде залежати майбутня модель розвитку держави. Йдеться про модернізацію промисловості, оновлення інфраструктури, відновлення житлового фонду, посилення енергетичної безпеки, перебудову логістичних маршрутів та формування нових точок економічного зростання. Головним питанням у суспільстві залишається, за рахунок яких ресурсів буде реалізовано цей масштабний процес, адже саме структура фінансування визначатиме швидкість, якість та стійкість реконструкції. Традиційно значна увага зосереджується на міжнародній допомозі, кредитах партнерів і грантових програмах, однак довгострокова відбудова не може базуватися виключно на зовнішніх джерелах. Саме тому внутрішній потенціал України слід розглядати з різних сторін його довгострокових можливостей [1; 2].

Внутрішній потенціал нині являє собою сукупність наявних і прихованих можливостей національної економіки, які можуть бути мобілізовані для

Наукове видання

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Опубліковано в авторській редакції